

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

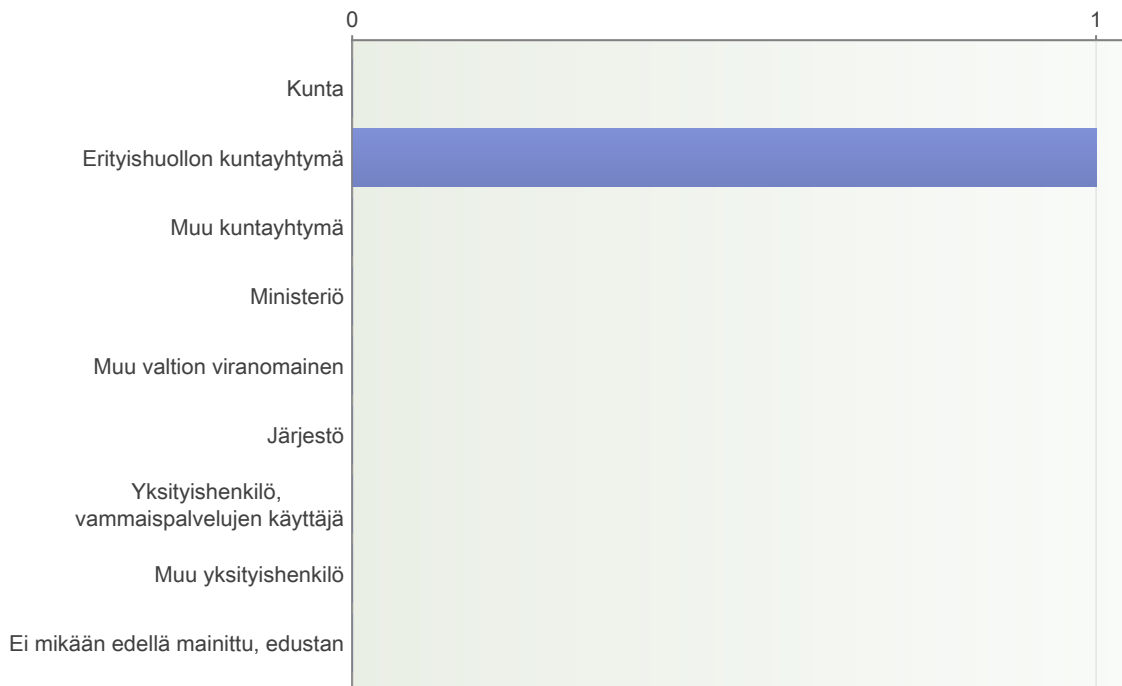
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Seija	Aaltonen	seija.aaltonen@kto-vs.fi	Varsinais-Suomen erityishuoltoapiiri	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tavoitteet ovat hyvät.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

Onko rajausta selkeä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajausta tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Rajaus suhteessa ikäihmisiin ei ole selkeä. Riskinä on, että osa kehitysvammaisista henkilöistä jää lain ulkopuolelle. Soveltamisala laajentaa lain piiriin tulevia, onko se huomioitu taloudellisissa laskelmissa? Kolmannen momentin pääasiassa -sana tulisi korvata sanalla ensisijaisesti.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

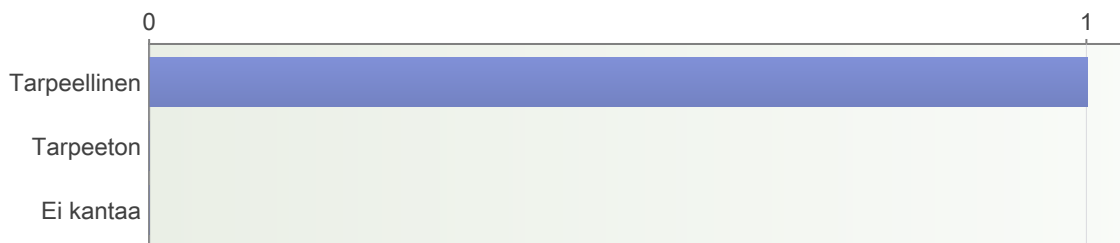
10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

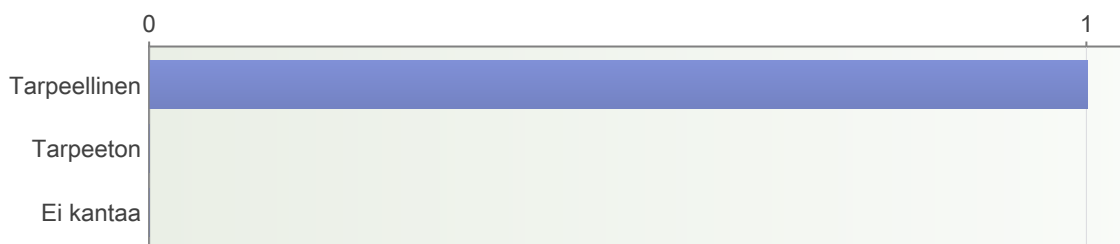
11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoa ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

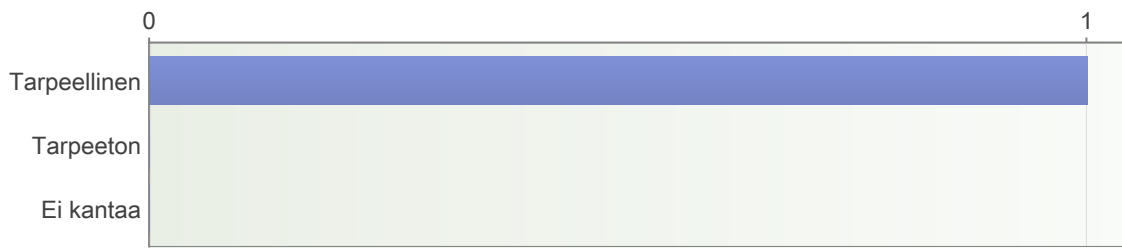

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Ruotsinkielisessä versiossa oma työntekijästä käytetään nimeä kontakt person. Merkitys suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä termissä ei ole sama. Erityistä tukea tarvitsevan henkilön määrittely on epäselvä jo sosiaalihuoltolaissa. Tulisi tarkentaa mihin vedetään raja siitä kuka on erityistä tukea tarvitseva.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Yhteensä	0	4	0	4	2

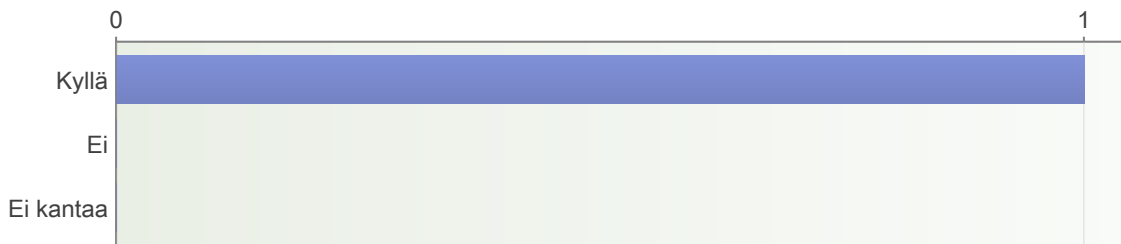
20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- 3 mom. todetaan, että palvelukokonaisuudesta on tarvittaessa tehtävä päätös. Mitä tällä tarkoitetaan? Pitääkö tehdä erillinen päätös esim. perheen palvelukokonaisuudesta?

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Miten henkilökohtainen apu suhtautuu itsemääräämisoikeuden rajoittamiseen eli miten tämä lainkohta rajautuu IMO-lakiin?

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Miksi rajataan asiakasseteliin eikä henkilökohtaista budjettia ole mainittu? Tässä kohtaa tulisi viitata valinnanvapauslainsäädäntöön.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

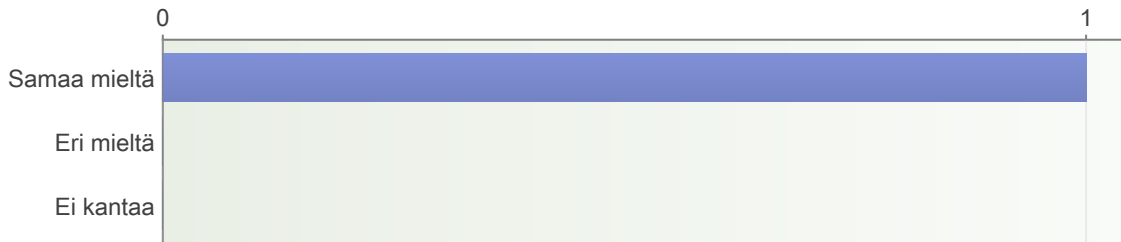
31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- 3 mom. lopussa viitataan, että asumisen tuki ja palvelut voidaan toteuttaa myös henkilön omassa kodissa. Tästä koko pykälän tulisi alkaa sillä kehitysvammaiset henkilöt asuvat huoneenvuokralain mukaisessa asumisessa. Oman asunnon, oman kodin ja palveluasunnon määritelmät tulisi selkeyttää.

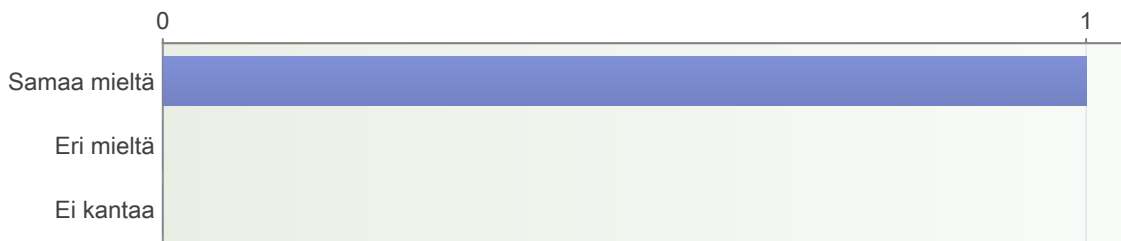
32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

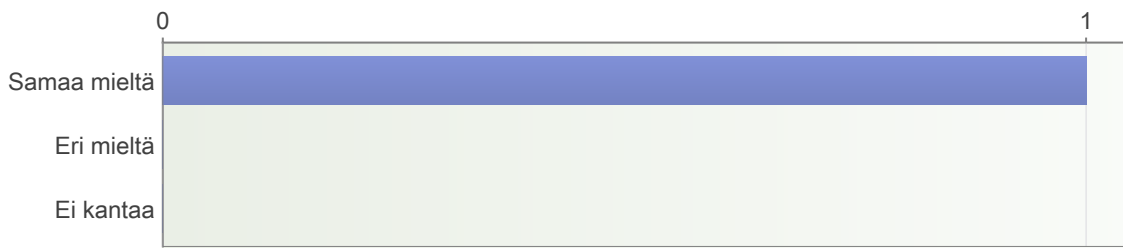
33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

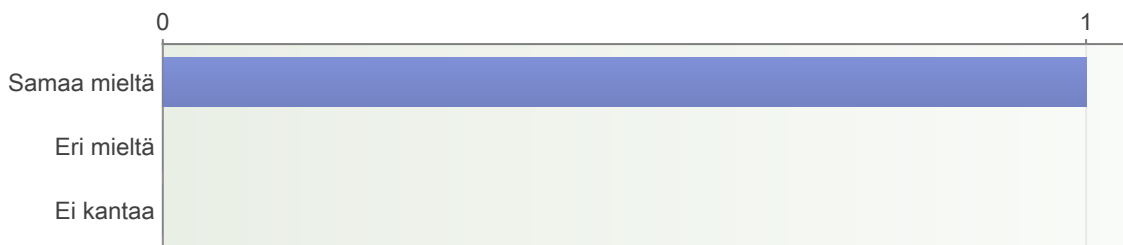
34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

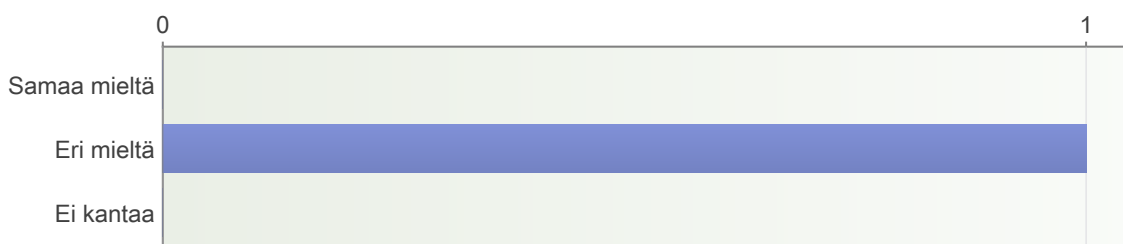
35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

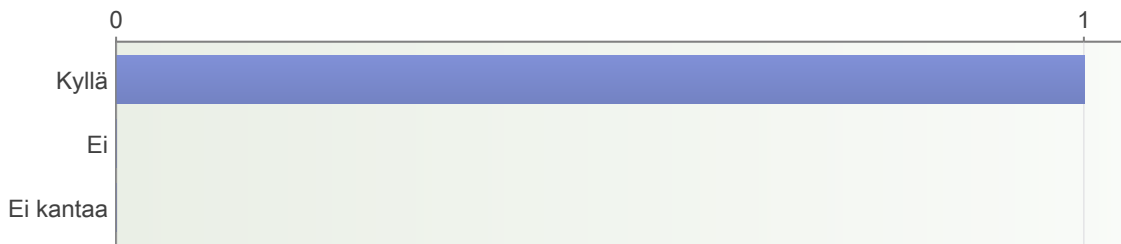
37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- Seitsemän erityislasta ryhmässä on liikaa. Perusteluissa voisi mainita, että tavoitteena ei ole seitsemän lapsen ryhmien perustaminen. Termi yksikkö tulisi määritellä.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

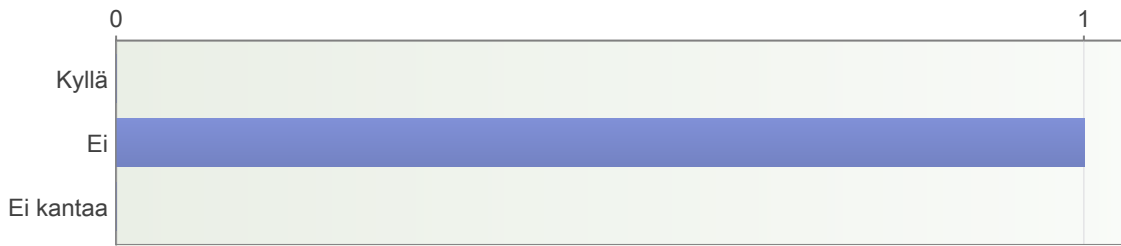
40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelman arvo korostuu lyhytaikaista huolenpitoa määriteltäessä. Mikä on oikeasti lyhytaikainen huolenpito ja mikä on sen suhde omaishoidon vapaapäiviin?

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Toisessa momentissa todetaan, että päiväaikaista toimintaa on järjestettävä viitenä päivänä viikossa tai harvemmin vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Tekstin tulisi olla, että työ- ja päivätoimintaa järjestetään viitenä päivänä viikossa ellei yksilöllisistä syistä johtuen ole perusteltua järjestää harvemmin.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

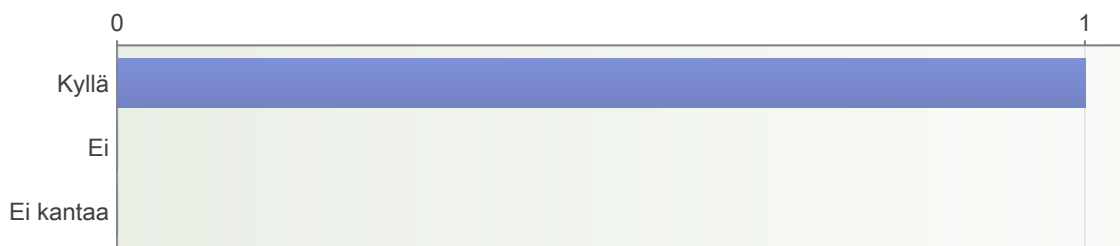
46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälässä 16 määritellään päiväaikaiseen toimintaan kuuluvaksi kuljetuspalvelut, joten uudelleen asiaa ei tarvitse mainita 17 §:n 13 kohdassa.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Taloudellisen tuen ja toimeentulotuen suhde jää epäselväksi.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Eri lakitermit vaihtelevat. Esityksessä on käytetty termiä huolenpito (§ 3) kun muissa on hoiva. Huolenpito nähdään kuitenkin laajemmaksi käsitteeksi, joten tässä laissa sitä on perusteltua käyttää. 3 §:n 1. kohdan perusteluihin tulisi saada maininta sosiaalihuoltolaissa olevasta sosiaalisesta kuntoutuksesta. Haastavien ja moniammatillista apua, tukea ja psykososiaalista kuntoutusta tarvitsevien kehitysvammaisten erityistarpeet jäävät nyky muodossa olevan Valas-lainsäädännön ulkopuolelle, koska kuntoutuslainsäädäntö on tehty terveydenhuollon näkökulmasta. Tämä on vakava puute. Kun laki kehitysvammahuollosta kumotaan on varmistettava, että nykyisten erityishuoltopiirien tuottamat, integroidut kuntoutuspalvelut turvataan tälle pienelle erityisryhmälle myös tulevaisuudessa. Valas-uudistus on kytkettävä tiiviisti IMO-lainsäädännön valmisteluun. Lakiluonnos sisältää monia tulkinnanvaraisia kohtia, joita tulisi edelleen täsmentää joko itse lakitekstissä tai perusteluissa. Kyseessä on niin merkittävä lainsäädännön kokonaisuudistus, ettei tulkintaa tulisi jättää valitusten ja ennakkopäätösten varaan. Toimeenpano-ohjeet ja riittävä aikataulu toimeenpanolle tulee varmistaa.